



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2225/2024
11.06.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Небојша Новковић, адвокат из ..., против туженог Предузећа за саобраћај „Кавим Јединство“ ДОО Врање, чији је пуномоћник Тијана Костић Јовић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћања на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 573/24 од 04.04.2024. године, у седници одржаној 11.06.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 573/24 од 04.04.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П1 390/22 од 25.10.2023. године, ставом првим изреке, поништено је као незаконито решење туженог број .. од 25.12.2020. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду бр. .. од 15.07.2015. године са пратећим анексом бр.1 уговора о раду бр. .. од 14.02.2017. године. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоца врати на послове и радне задатке који одговарају његовој школској спреми и радном искуству. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 229.500,00 динара, са законском затезном каматом почев од изршности па до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 573/24 од 04.04.2024. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и првостепена пресуда је потврђена.

Правноснажну пресуду донету у другом степену благовременом ревизијом побијао је тужени због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

На ревизију туженог тужилац је благовремено одговорио.

Врховни суд је испитао побијану одлуку у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 18/20), па је оценио да је ревизија туженог неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Ревизијом тужени указује да је у поступку пред другостепеним судом учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 383. став 4. Закона о парничном поступку. Међутим, заказивање расправе пред другостепеним судом ради одлучивања о жалби и захтевима странака представља изузетак од правила садржаног у члану 383. став 1. ЗПП, који прописује да се о жалби, по правилу, одлучује без расправе. С обзиром да је другостепени суд оценио да је чињенично стање потпуно и правилно утврђено, а оно не може бити ни разлог за изјављивање ревизије према члану 407. став 2. ЗПП, неосновано се указује на наведену битну повреду одредаба парничног поступка.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је био у радном односу код туженог на неодређено време по основу уговора о раду од 15.07.2015. године, распоређен на пословима возача аутобуса. Решењем од 25.12.2020. године, тужиоцу је отказан уговор о раду због повреде радне обавезе прописане чланом 179. став 2. тачка 5. Закона о раду, 95. став 1. тачка 16. Правилника о раду и 31. став 1. тачка 16. Уговора о раду – ометање, спречавање или онемогућавање линијске контроле у вршењу послова контроле рада посаде возила, превозних исправа, превозне документације и интерне контроле и контроле пословања и пословне документације. Тужиоцу је стављено на терет да се 11.09.2020. године у 19:29 часова као возач аутобуса на релацији Бор – Врање, оглушио на знак линијског контролора који је на локалном аутобуском стајалишту у Пантелејској улици у Нишу, тужиоцу дао знак да је потребно да се заустави, високо подигнутом службеном легитимацијом, већ је наставио кретање у правцу главне аутобуске станице у Нишу. Поред тога, према овом решењу, на аутобуском стајалишту није било других лица, изузев контролора туженог, брзина кретања аутобуса у том тренутку износила је 18 км на час, и није било других возила која би возачу онемогућила добру прегледност и смањену могућност уочавања контроле.

Тужиоцу је достављено упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду, на које се тужилац изјаснио и навео да спорног дана није уочио линијску контролу будући да је била ноћ, да су на аутобусу била веома лоша светла а да се у насељеном месту користе оборена светла, као и да се никада раније није оглушио о знак контролора да се заустави. Утврђено је и да контролори приликом заустављања тужиоца нису користили таблицу „СТОП“, да је тужилац држао главу право и није се окретао ка контролорима, а био је сумрак.

Нижестепени судови оценили су да је решење туженог о отказу уговора о раду тужиоцу незаконито с обзиром да тужени није доказао да је тужилац својом кривицом учинио повреду радне обавезе која му се решењем ставља на терет. Ово стога што контролори критичном приликом нису имали таблицу „СТОП“, иако је контрола вршена у сумрак, а да у условима смањене и ограничене видљивости контролор

зауставља возило таблицом „СТОП“ махањем вертикално горе – доле у висини фарова. С обзиром да контролори заустављање нису вршили на наведени начин, већ само високо подигнутом легитимацијом, тужени није доказао да је тужилац заиста видео контролоре и одбио да стане, односно да је повреду радне обавезе која му је стављена на терет учинио својом кривицом.

Према становишту Врховног суда, нижестепени судови правилно су применили материјално право приликом оцене законитости решења туженог о престанку радног односа тужиоцу.

Према одредби члана 179. став 2. тачка 5. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр.24/05 са свим каснијим изменама и допунама), послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђену општим актом, односно уговором о раду. Према члану 95. став 1. тачка 16. Правилника о раду туженог и члану 31. став 1. тачка 16. Уговора о раду разлог за отказ уговора о раду јесте кривица запосленог због повреде радне обавезе која се састоји у ометању, спречавању или онемогућавању линијске контроле у вршењу послова контроле рада посаде возила, превозних исправа, превозне документације и интерна контрола и контрола пословања и пословне документације.

Правилник о раду контроле туженог бр.2248 од 19.08.2020. године уређује рад линијске и унутрашње контроле у предузећу (члан 1), и прописује да су линијски контролори дужни да приликом рада поседују, поред осталог, службену легитимацију и „СТОП“ таблицу (члан 4 став 1), као и да на линији контролор излази са документацијом наведеном у члану 4 став 1. Правилника (члан 6 став 1). Према члану 6. став 2. истог Правилника, прописано је да возило које контролише, зауставља таблицом „СТОП“ или ако услови дозвољавају подизањем руке, док је у ставу 5. истог члана прописано да се ноћу и у условима смањене и ограничене видљивости заустављање врши таблицом „СТОП“ махањем вертикално горе – доле у висини фарова.

У конкретном случају, утврђено је да контролор туженог при заустављању тужиоца ради вршења линијске контроле није користио таблицу „СТОП“ већ да је подигао службену легитимацију као знак да тужилац који управља аутобусом треба да стане како би се извршила контрола. Међутим, правило о заустављању возила садржано у члану 6. став 2 Правилника о раду контроле, прописује да се возило које се контролише зауставља таблицом „СТОП“, а као изузетак од овог правила, установљена је могућност заустављања подизањем руке, и то само ако услови то дозвољавају. При заустављању ноћу и у условима смањене и ограничене видљивости, контролор не само што мора да користи таблицу „СТОП“, већ је у обавези и да њоме вертикално маше горе – доле у висини фарова. Правило о коришћењу таблице „СТОП“, установљено је управо у циљу да возач уочи контролу и заустави возило, а махање истом вертикално у висини фарова, да би контролу уочио и у ноћним условима, односно у условима смањене или ограничене видљивости. Због тога је правилан закључак нижестепених суда да тужени није доказао да је тужилац повреду радне обавезе која му је стављена на терет учинио својом кривицом, јер контролори заустављање нису вршили на прописан начин критичном приликом коришћењем таблице „СТОП“. Из ових разлога, неосновано је истицање у ревизији да је погрешно примењено материјално право због

тога што није примењен Закон о безбедности саобраћаја на путевима у циљу утврђивања чињенице да ли је у сумрак смањена или ограничена видљивост.

На основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић